

11.09.2022

Bolesław Zieliński, czyli wyjątkowy prezydent Łucka

Bolesław Zieliński był z wykształcenia prawnikiem, uzyskał stopień doktora nauk prawnych. Jednym z zainteresowań prezydenta była twórczość literacka. Współcześni znali go jako utalentowanego pisarza, dziennikarza i publicystę.

Bolesław Zieliński urodził się w 1877 roku we wsi Szczawne na obrzeżach miasta Sanok (obecnie województwo podkarpackie) w rodzinie Władysława i Zofii Zielińskich. Był studentem Wydziału Prawa Uniwersytetu Lwowskiego. Następnie przeniósł się do Stanów Zjednoczonych, gdzie pracował jako redaktor najstarszej polskojęzycznej gazety codziennej w Stanach Zjednoczonych. Współpracował z mediami w Detroit i Chicago.

Jak pisze Małgorzata Ziemska dla wydania "Kurier Galicyjski", w lipcu 1924 roku na Zamku Lubarta magistrat oddał do użytku budynek na szkołę im. Jahowicza. W tym samym roku dzięki staraniom i wsparciu magistratu, mimo licznych przeszkód i trudności, otwarto pierwszą żydowską szkołę podstawową z polskim językiem nauczania. W 1925 roku rozpoczęto budowę sierocińca. Miasto utrzymywało seminarium nauczycielskie.

Miejska Kasa Oszczędności przy łuckim magistracie. Na zdjęciu: prezydent miasta Bolesław Zieliński, dyrektor kasy Oleksandr Klimko, referent Wira Dombrowska (1925).

W 1924 nad Głuszczem zbudowano żelbetowy most zwany Bazyliańskim, ozdobiony w marcu 1926 popiersiami Słowackiego, Czackiego, Kraszewskiego i Senkiewicza. Popiersia te zostały wykonane przez warszawskiego rzeźbiarza Apolinarego Głowińskiego, a koszt ich wykonania pokrywał wpływy ze sprzedaży publikacji urzędu statystycznego miasta. Uruchomiono również drugi most stały, tworząc kolejną arterię komunikacyjną równoległą do ulicy Jagiellońskiej. W latach 1924/1925 o chodniki zadbał magistrat. Na wielu ulicach położono nową powierzchnię. Były ozdobione ponad tysiącem drzew.

W 1925 przypadała rocznica koronacji pierwszego polskiego króla. Z tej okazji jedna z ulic łucka z inicjatywy Bolesława Zielińskiego została nazwana Aleją Bolesława Chrobrego. Niektórzy zaczęli drwić z prezydenta, że w alejce nie wyrosnie ani jedno drzewo, więc ulica została obsadzona 140 topolami kanadyjskimi. Wiosną wszystkie rośliny były pięknie zielone.

Pracownicy łuckiego magistratu na Zamku Lubarta. W środku prezydent Łucka Bolesław Zieliński. Lata 1920-te.

Z tego incydentu powstało proroctwo, że szczęście sprzyja nowemu prezydentowi i od tego czasu otrzymał wsparcie we wszystkich działaniach. Rada Miejska pod przewodnictwem Bolesława Zielińskiego również zadbała o zabytki i ulubione miejsca spacerów mieszkańców miasta. W 1924 roku odrestaurowano najbardziej zniszczoną wieżę Zamku Lubarta. Ogród miejski został również ozdobiony w 1925 roku odpowiednimi nasadzeniami.

W 1925 roku burmistrz opowiedział Tygodnikowi Ilustrowanemu o swoich planach: wykupienia elektrowni z rąk prywatnych i jej rozbudowy, budowy wodociągu i kanalizacji, prowadzenia prac rekultywacyjnych na rzece Styr, osuszania terenów i likwidacji bagien w pobliżu miasta. Bolesław Zieliński wpadł na pomysł budowy ratusza w Łucku, ale ten projekt nigdy nie został zrealizowany. Długofalowy plan ówczesnego lidera zakładał tworzenie nowych ulic, parków i boisk sportowych.

Pojawienie się potężnego teatru w Łucku to jedna z zasług prezydenta Zielińskiego. Był inicjatorem powstania teatru miejskiego i był jego dyrektorem.

Wiadomo, że roczna pensja prezydenta miasta Łucka wynosiła około 5 tysięcy złotych, jego zastępca też miał 5 tysięcy złotych. Aby zrozumieć ówczesny kurs złotego, dodamy kilka liczb z rocznych wydatków łuckiego magistratu w latach dwudziestych. W ten sposób na coroczną konserwację Łuckiego Teatru Miejskiego im. Juliusza Słowackiego urząd miasta wydawał około 60 tys. zł, tyle samo kosztowała dla miasta budowa nowego mostu. Oświetlenie ulic miasta Łucka kosztowało 15 tys. zł, a remont wieży Łuckiego Zamku 191 zł. Z budżetu Łucka sfinansowano także utrzymanie łuckiej policji, która wynosiła 34 tys. zł rocznie, a strażaków - 13 tys. zł.

Budynek teatru miejskiego w Łucku. Obecnie tu jest teatr lalek.

Jako lider Łucka Bolesław Zieliński pełnił również funkcję dyrektora teatru miejskiego. Zieliński był aktywnie zaangażowany w popularyzację Łucka. Osobiście sfinansował albumy ze zdjęciami miasta, które rozpowszechnione były wśród turystów w ówczesnej Rzeczypospolitej.

Bolesława Zielińskiego zastąpił w Łucku Stanisław Czakrowski.

Autorzy tekstu oryginalnego: Tetiana JACECZKO-BŁAŻENKO i Ołeksandr KOTYS

Źródło: Kroniki Lubarta, <https://photo-iviv.in.ua/boleslav-zielin-s-kyy-abo-vyniatkovyy-prezydent-luts-ka/>

Autorka tłumaczenia: Inna Poliszczuk, studentka I roku studiów magisterskich Wydziału Filologii i Dziennikarstwa, Wołyński Uniwersytet Narodowy imienia Łesi Ukrainki.

Tłumaczenia dokonano w ramach projektu „**Geopolistyka - wirtualny most pomiędzy**

kulturami”, finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (program "Promocja języka polskiego").

#Geopolonistyka

#GeopolonistycznyMost

Linki:

- <https://www.hroniky.com/news/view/18492-boleslav-zhielinskyi-vyniatkovyi-prezydent-lutska>
- <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/geopolonistyka-wirtualny-most-pomiedzy-kulturami,1840/details>

Słowa kluczowe: GeopolonistycznyMost, Łuck, Zieliński Bolesław

Autor: Ołeksandr Kotys

Autor: Tetiana Yacechko-Błażenko

Tłumacz: Inna Poliszczuk